

TOT-RAPORTTI

YTOT 3/03

YTOT-sarjassa raportoidaan muille kuin työsuhteisille sattuneita työkuolemia

Työntekijä putosi 3 metrin korkeudesta kesämökin rakennuksella

TOT-RAPORTIN AVAINTIEDOT	
Tapahtumakuvaus	Työntekijä putosi 3 metrin korkeudesta hirsikehikon päältä ottaessaan kesämökin rakennuksella vastaan autonosturilla nostettua pyöröhirttä.
Ammatti	Työntekijä (maanviljelijä)
Toimiala	Talonrakennus 45B
Työmenetelmä tai tehtävä	Otti vastaan pyöröhirttä
Koneet ja laitteet	Autonosturi kuorma-auton alustalla

TOT-RAPORTTIEN HYÖDYNTÄMINEN	
<p>TOT-raportteja voidaan hyödyntää työpaikoilla mm. seuraavilla tavoilla:</p> <ul style="list-style-type: none">• kaikki raportit käsitellään työnjohdon palaverissa, työmaan viikkopalaverissa tms. linjajohdon yhteisissä tilaisuuksissa• raportit käsitellään työsuojelutoimikunnassa• raportit liitetään työnopastusmateriaalin joukkoon tai esimerkiksi koneen tai laitteen käyttöohjeisiin	<ul style="list-style-type: none">• raportteja voidaan käyttää hyödyksi koulutusilaisuuksissa• raporttien perusteella laaditaan ohjeita, tiedotteita, juttuja henkilöstölehteen tai sisäiseen tiedotteeseen, tietoiskuja ilmoitustauluille jne.• raportit toimitetaan suunnittelijoille, laitevalmistajille ja alihankkijoille, joiden toiminnalla on merkitystä tapaturmien torjunnassa

Työpaikkaonnettomuuksien tutkinta (TOT) perustuu työmarkkinajärjestöjen ja Tapaturmavakuutuslaitosten liiton (TVL) väliseen sopimukseen.

Tapaturmavakuutuslaitosten liitto

Bulevardi 28, 00120 Helsinki, puhelin (09) 680 401
Faksi (09) 6804 0389, sähköposti tyoturvallisuus.tvl@vakes.fi
<http://www.tvl.fi>

YTOT 3/03

1. TAUSTA

1.1 Tapahtuman kulku ja tapaturma

Työntekijä NN oli sukulaisensa hirsimökin pystytystyömaalla talkootyössä. Tapahtumapäivänä työt oli aloitettu klo 8.00. NN:n tehtävänä oli ottaa vastaan ja asentaa paikoilleen ylös autonostimella nostetut hirret. NN seisoi jo asennettujen hirsien päällä, jalassa hänellä oli puolivarsikengät.

Ennen putoamista NN oli ottamassa vastaan ja asettamassa paikalleen mökin päätyyn tulevaa 3,5 m pitkää, halkaisijaltaan 27 cm:n pyöröhirttä. Rakennuttaja MM käytti kuorma-auton alustalle asennettua nostinta. MM oli saanut hirren ylös lähelle sijoituspaikkaansa. NN oli ottanut hirrestä kiinni ohjatakseen sen paikoilleen. NN oli ollut eteenpäin kumartuneessa asennossa.

Tässä tilanteessa NN oli äkillisesti pudonnut taaksepäin rakennuskehikon sisäpuolen pohjalle, joka oli kovaa hiekkaa. Paikalla olleiden toimesta aloitettiin elvytys, jota jatkettiin sairausauton tulon saakka. Elvytystoimet eivät tuottaneet tulosta.

1.2 Työkokemus

Maanviljelijä NN (eläkkeellä) oli 60-vuotias ja ollut tällä sukulaisensa mökkityömaalla talkoissa useita päiviä.

2. TYÖTAPATURMAAN JOHTANEITA TEKIJÖITÄ

Työalusta

NN seisoi pyöröhirren päällä ottaessaan vastaan nostettua hirttä. Alusta on epävaka.

Putoaminen

Epävakaalla alustalla kurottelu hirttä nostettaessa johtaa helposti horjahtamiseen ja putoamiseen.

Liukkaus

NN:n jalkineiden pohjan materiaali oli keinoaine ja paikatutkintaa suorittanut arvioi pohjat liukkaiksi.

3. VASTAAVIEN TYÖTAPATURMIEN ESTÄMINEN

Sosiaali- ja terveysministeriön päätös (156/98) työtelineiden ja putoamisen estävien suojarakenteiden käytöstä rakennustöissä on astunut voimaan 1.4.1998.

Päätös on annettu rakennustyön turvallisuudesta annetun valtioneuvoston päätöksen (629/1994) 46 §:n nojalla. STM:n päätöksestä on laadittu myös turvallisuustiedote n:o 42 "Työtelineet ja putoamisen estävät suojarakenteet", jossa on esimerkkejä ja ratkaisuja työtelineiden ja putoamisen estävien suojarakenteiden käytöstä rakennustöissä.

STM:n päätös on seikkaperäinen ja sen määräyksiä noudattamalla voidaan putoamisvaaratekijällä hallita organisatorisesti ja torjua teknisesti.

Seuraavassa on lainattu niitä keskeisiä kohtia, joissa on käsitelty toimenpiteet tikasonnettomuuksien estämiseksi.

3.1 Rakennuttajan tai muun velvollisuudet, joka ohjaa tai valvoo rakennushanketta (31 §)

Rakennuttajan tai muun, joka ohjaa tai valvoo rakennushanketta, on ———

1) --- toteuttamisen järjestelyihin liittyvässä suunnittelussa sekä töiden ja työvaiheiden ajoituksessa huolehdittava työtelineiden ja suojarakenteiden käytön yleisistä edellytyksistä;

2) — turvallisuusasiakirjassa esitettävä putoamissuojauksen järjestämistä varten turvallisuustiedot vaaroista, jotka aiheutuvat rakennuskohteesta, rakennustyöstä, rakennushankkeelle ominaisista työolosuhteista ja työympäristöstä;

3) — urakoitsijoiden töiden ja työvaiheiden yhteensovittamisen säännöissä määriteltävä työtelineiden ja suojarakenteiden suunnittelu ja tarkastusmenettelyt, yhteistyön toteuttaminen ja kunkin osapuolen tehtävät työtelineiden ja suojarakenteiden turvallisuuden varmistamisessa.

3.2 Työnantajan ja itsenäisen työnsuorittajan velvollisuudet (33 §)

Jokaisen työnantajan ja itsenäisen työnsuorittajan on osaltaan huolehdittava, että hänen työmaalle toimittamansa työtelineet ovat työmaalla edellytettävien turvallisuusvaatimusten mukaisia ja käyttötarkoitukseensa sopivia ja että työssä käytetään tarpeellisia suojarakenteita.

Jokaisen työnantajan on huolehdittava, että tämän työntekijät eivät työskentele paikoissa, joissa työtelineet tai suojarakenteet puuttuvat tai ovat keskeneräiset.

3.3 Työntekijän velvollisuudet

Työntekijän on saamansa opastuksen ja työnantajalta saamiensa ohjeiden mukaisesti käytettävä työtelineitä siten, että hän ei aiheuta vaaraa itselleen tai muille työntekijöille. Lisäksi työntekijän on asennettava työn tekemisen ajaksi mahdollisesti poistamansa suojarakenne tai työtelineen osa paikalleen.

Työntekijän on havaittuaan työtelineissä tai suojarakenteissa taikka niihin liittyvissä työolosuhteissa työturvallisuutta vaarantavia vikoja tai puutteita viipymättä ilmoitettava niistä työnantajalle tai tämän edustajalle ja työsuojeluvalluutetulle, jos sellainen on.

3.4 Työtelineet

Työntekijöiden käyttöön on varattava turvaliset työtelineet. Telineelle on oltava nousutie ja telineissä on käytettävä suojakaidetta ja jalkalista, jos mahdollinen putoamiskorkeus ylittää 2 metriä. Työnantajan on huolehdittava, etteivät hänen työntekijänsä työskentele paikoissa, joissa työvälineet puuttuvat tai ovat keskeneräiset.

Työtelinemääräykset koskevat myös työpukkeja.

Liitteet
- Valokuvia

Kuvat 1 ja 2. Putoamispaikka merkitty nuolella.

Vapaasti kopioitavissa

Lähde: TVL/TOT 2003

Tapaturmavakuutuslaitosten liitto

Yhteyshenkilöt: Hannu Tarvainen, työturvallisuusjohtaja, puh. (09) 6804 0388,
Mika Tynkkynen, työturvallisuustutkija, puh. (09) 6804 0384,
Sakari Seppänen, työturvallisuusinsinööri (rakentaminen), puh. (09) 6804 0377